

Cap al califat econòmic d'Europa

Compren obres d'art de Gauguin; adquireixen empreses emblemàtiques com Harrods o Valentino i assumeixen grans paquets accionaris en companyies estratègiques com Deutsche Bank, Iberdrola o Volkswagen. Qatar aprofita la crisi europea per diversificar la seua economia mitjançant una agressiva política inversora. Fins on pot arribar la voracitat d'aquest país de la mida de Lleida?

Reportatge de Violeta Tena

El Barça disputarà el pròxim dimarts 13 de desembre un amistós contra l'Al-Ahli Saudi FC a l'estadi Thani Bin Jassim de Doha. El cap de setmana anterior, els blaugrana s'hauran desplaçat a Pamplona per jugar contra l'Osasuna i la setmana següent disputaran el derbi català. A l'endemig, els jugadors s'hauran d'empassar un viatge de sis hores. El partit contra els saudites, ajornat des de finals de l'estiu passat per la impossibilitat de trobar forats en el calendari blaugrana, forma part del contracte de patrocini que el Barça i Qatar Airways van signar aquest estiu, pel qual es prorroga la presència –no poc discutida– de la marca durant un any més en la samarreta i els exteriors de l'estadi. A canvi, el Camp Nou ingressa a les seues arquas entre 35 i 40 milions

d'euros, una xifra que bé val, a parer dels directius culers, un desplaçament de 4.857 quilòmetres en l'equador de la temporada.

El del Barça no és un cas únic. Arreu d'Europa, els diners procedents del golf Pèrsic reguen els estadis de futbol. El petroli i el gas d'aquella regió del món han servit per revitalitzar les finances de clubs com ara Manchester City, Milan, Paris Saint Germain o Hamburg. Els xeics han fixat la mirada en l'esport rei del continent europeu conscients com són que això els atorga una notorietat pública que no poden aconseguir a través d'altres inversions. L'esport de la pilota els dona alegries i disgustos, però, sobretot, els obre les portes a les llotges i als negocis que allí es couen. És allò que alguns han catalogat com la “diplomàcia del futbol”.

Qatar és qui més fort hi ha jugat. Aquest país, que es vanta de tenir el PIB per càpita més alt del planeta, organitzarà l'any 2022 el Mundial de Futbol, esdeveniment per al qual té previst invertir més de 100.000 milions d'euros. La notorietat que l'organització de la cita mundialista li reportarà és difícil de quantificar però és evident que al darrere hi ha una estratègia premeditada per consolidar aquest país com un actor essencial del panorama internacional.

Eixir de compres

Fa temps que, de fet, els Hamad al Zani, la família reial que governa amb mà de ferro el país, juguen fort en el tauler internacional. Com els saudites o els kuwaitians, han engegat una política inversora destinada a desempallegar-se

Panoràmica de Doha, capital de Qatar, el país amb el PIB per càpita més alt del món gràcies a les seues reserves de gas.

de la dependència del gas i el petroli, dos recursos naturals abundantíssims en aquesta àrea del planeta. En el cas qatarià, el sector gasista representa el 55% del PIB, el 70% dels ingressos públics i el 90% de l'exportació. Les reserves, però, s'exhauriran i l'estratègia implica buscar-hi substituïts. "Diversificar el seu teixit productiu és vital –assegura Tomás Guerrero, investigador associat en l'IE Business School-SWLab–. I no només ho han de fer per la baixada de preus dels últims anys. A més, hi ha altres factors amenaçants. El desenvolupament de l'explotació del gas esquist als Estats Units suposa un repte per als productors de gas natural tradicional". A això s'ha de sumar el desenvolupament –bé que lent– de les energies renovables. "Es tracta d'una política intergeneracional destinada a

assegurar-se actius que els generen els mateixos retorns que ara els proporcionen el gas", explica.

Amb una mida una mica per sota de la demarcació de Lleida, una població que no arriba a la de totes les comarques de València juntes, i un clima extrem, la solució al dilema qatarià –com a la resta de països veïns– comporta la compra massiva de paquets accionarials en companyies estrangeres. A través del seu braç inversor, el Qatar Investment Authority (QIA), els qataris estan reestructurant la seua economia fort i ferm.

Europa, un mercat propici

I les firmes europees li resulten especialment abel·lidores. "Ací han coincidit dos factors que cal tenir en compte per entendre el que està succeint –relata

Tomás Guerrero–. D'una banda, països com Qatar s'han beneficiat de l'etapa del *boom* de les *commodities*, que els ha permès acumular grans reserves. D'altra banda, la crisi ha provocat una baixada en el preu dels actius europeus, que ara resulten més assequibles als compradors". La llista d'adquisicions és llarga [vegeu quadre en pàgina 50] i inclou noms ben sonats: els grans magatzems Harrods, la casa de moda italiana Valentino, els supermercats Sainsbury's –els segons més importants del Regne Unit–, el 17% de Volkswagen o el 8,9% de Credit Suisse. Al Regne Unit, el país que més efusivament ha rebut els dòlars qataris, són propietaris del 20% de la borsa de Londres i des de principis de l'any passat són propietaris de Canary Wharf, el districte financer de la ciutat. Déu n'hi do..

"No són inversions especulatives, sinó compromisos a llarg termini –explica Tomás Guerrero–. A més, no inverteixen només amb l'objectiu d'aconseguir un retorn econòmic. Del que es tracta també és d'obrir-se mercat, d'adquirir cultura tecnològica i *knowhow* que després, en el mitjà i llarg terminis, siga aplicable en el seu benefici. Per exemple, si no fóra perquè van adquirir la cadena Harrods difícilment avui dia et trobaries un dels seus establiments donant-te la benvinguda a l'aerport de Doha".

A l'Estat espanyol un dels darrers moviments dels qataris –i també un dels més sonats– ha estat l'adquisició del 12,2% d'El Corte Inglés. La primera incursió notable en la península la van fer l'any 2010, a través de la compra de la filial Santander Brasil, una operació tot just seguida de la presa del 6,1% d'Iberdrola. En la primera de les operacions desembutxacaren 1.953 milions; en la segona, 2.000. "Utilitzen les companyies espanyoles per introduir-se en el mercat hispanoamericà, per una qüestió de seguretat jurídica", explica l'investigador de l'IE Business School-SWLab. L'empresa constructora

Els interessos qatarians a Europa

Companyia	País	Sector	Participació
Baclays	Regne Unit	Banca	6,30%
J.Sainsbury	Regne Unit	Supermercats	25,90%
Harrods	Regne Unit	Grans magatzems	100,00%
The Shard	Regne Unit	Immobiliari	95,00%
European Goldfield	Regne Unit	Metalls	10,00%
Songbird Estates	Regne Unit	Immobiliari	24,00%
London Stock Exchange	Regne Unit	Finances	20,00%
Lagardère Unlimites	França	Comunicació	12,80%
Total Oil	França	Petroli	4,80%
LVMH	França	Luxe	1,00%
Vivendi	França	Comunicació	2,00%
France Telecom	França	Comunicació	1,00%
Veolia Environment	França	Serveis mediambientals	1,00%
Paris Saint Germain	França	Esports	70,00%
Volkswagen	Alemanya	Automòbil	17,00%
Hochtief	Alemanya	Construcció	9,10%
Deutsche Bank	Alemanya	Banca	6,00%
Credite Suisse	Suïssa	Banca	8,90%
Valentino	Itàlia	Luxe	857 milions dòlars
Corte Inglés	Espanya	Grans magatzems	12,20%
Santander Brasil	Espanya	Banca	5,10%
Iberdrola	Espanya	Energia	8,30%
Ferrovial	Espanya	Aeroport	10,60%
Colonial	Espanya	Immobiliari	13,10%
Ecisa	Espanya	Immobiliari	25,00%
Hotel Intercontinental	Espanya	Turisme	60 milions
Marina Tarraco	Catalunya	Port	64 milions euros
Hotel W	Catalunya	Turisme	200 milions euros

ELS XEICS HAN FIXAT LA MIRADA EN L'ESPORT REI CONSCIENTS QUE AIXÒ ELS ATORGA NOTORIETAT

Colonial ha estat una altra de les seues captures a la península.

Al Principat dos han estat els desembarcaments: d'una banda la compra, fa tres anys, de l'Hotel W –popularment conegut com Hotel Vela– a primera línia de platja de Barcelona per 200 milions d'euros; de l'altra, els 63 milions d'euros que va invertir a Port Tarraco, el port esportiu de Tarragona, ja fa cinc anys.

La fam dels xeics, tanmateix, encara no està pas associada. El juliol de 2014, el seu fons sobirà disposava de 175.000 milions de dòlars (al voltant de 140.000 milions d'euros), segons un estudi d'ESADEge, així que és d'allò més previsible que encara enxampen més peces. Segons l'informe esmentat, l'estratègia del Qatar Investment Authority és la més agressiva d'entre tots els fons d'inversió del golf Pèrsic. "A diferència d'altres països, concentra les seues operacions en actius trofeus", és a dir, companyies i edificis emblemàtics a Europa, que els aporten notorietat, que els situen com algú que cal tenir en compte en el present i en el futur.

'Too big to buy'

Al capdavant, estan agafant el control de companyies estratègiques: subministradores de llum, bancs de mida sistèmica, grans companyies de comunicació, empreses gestores d'aeroports com el de Heathrow, el 20% de la borsa de Londres... No és una qüestió intrascendent, sobretot si es té en compte que, en última instància, darrere d'aquests fons sobirans hi ha monarquies absolutes que menyspreen la democràcia com a forma de govern i que acumulen una pila d'informes d'ONG on es denuncia la violació dels drets humans.

Alguns països com ara França ja hi han mostrat les seues reserves quan els emirs han volgut llançar els seus tentacles sobre les joies de la corona. No així economies més obertes com ara la britànica, acostumada a aquest tipus d'operacions que encarnen el procés de globalització. "Que un fons sobirà compre un hotel, és una cosa; que, com va passar als Estats Units, vulguen comprar els principals ports del país, és una altra de ben diferent", assegura Tomás Guerrero. Al capdavant, com molt bé va posar en evidència la polèmica generada pel patrocini del Barça entre els aficionats blaugrana, no tot es pot compensar sempre amb diners. ●